

U spomen Mate „Cape“ Šinkovića

Kratko pred Božići su se Koljnofci spomenuli svojega vrlo aktivnoga aktivista, ki je bio aktivan na različni područji tako na primjer kot fotograf, slikar ili pjesnik. Pred 50-imi ljeti je u starosti od 45 ljet umro.

KOLJNOF – Kot Koljnofka, ka osobno nisam poznavala Matu „Capu“ Šinkovića imam o njemu samo informacije, ke sam dostala od svojih roditeljev. Kasnije sam kroz njegove pjesme upoznala lipotu sela, važnost materinske riči, poštovanje roditeljev i vjernost svojemu rodu. Čitajući njegove pjesme iz zbirke »Na našoj gori«, mogla sam jur jako rano konstatirati, da su ove informacije bile istinite.

On je bio kulturni aktivist, fotograf, pjesnik i slikar. Krajem 1972. ljeta je imao zdravstvene probleme, ali kot kantor pred Božići nije htio ostaviti vjernike sela. Počeo se je sâm liječiti, ali nažalost bez uspjeha. Završio je u bolnici kade mu već nisu mogli pomoći. Umro je prerano s četrdeset pet ljet. Ta Badnjak je ostao u spominki svih Koljnofcev. Namjesto „Tihe noći“ je bila strašna tišina u crikvi, a njegovo kantorsko mjesto ostalo je prazno. Iz spominkov doznajemo da su ljudi tugovali za prijateljem, za kantorom. Ali on je bio za čuda već, nego su onda mislili.

Svoj žitak je živio skromno. Po završenju osnovne škole se je upisao u građansku školu. Pokidob su bili siromašni morao je prerano zasluživati kruh, tako je počeo djelati u ciglani u Šopronu. „Ur tretro leto hodim Šopron, va staru ciglinku na brig. Vrime hide dan za danom, zaman mi je zdvaj i krik.“ (Novi bakanči u »Na našoj gori«, 1981.) Po oslobodjenju završio je gimnaziju, i kako se vidi na tablou, sâm ga je ilustrirao i jur je onda pokazao talenat za slikanje. Njegove slike još i danas krasu stane Koljnofcev, kod tovarušev, ke im je darovao.

Primljen je bio na Visoku pedagošku školu u Budimpešti, ali zbog zdravstvenih uzrokov je morao prekinuti študije. Kot činovnik u seoskoj zadrugi

Franjo Grubić i Marijana Pajrić na grobu Mate Šinkovića. // f: Ingrid Klemenčić

imao je mogućnost pomoći ljudem, pisati pisma i obaviti službene posle. Trudio se je za složnost, jednakost i za mir. To se zrcali u njegovoj pjesmi: „Mir uživati, vsi želji vsaki, prosvititi sunce će spod oblaki. Vsi narodi neka budu jednaki, razumnost širit, va miru slasti. Kričat diboko iz srca reč, boja na svitu ne kanimo već. Va oku ko bliska se suza veselja, mir cielom svitu, vo nam je želja.“ (Vsakoga želja u NNG).

Svoje slobodno vrime je prebavio šetajući u prirodi. Njegovo omiljeno mjesto je bilo na vrhu vinograda, u vrdirskoj kući, ka je po njegovoj smrti preimenovana u Matinu kuću. Iz one gore je gledao ispred njegovih nog ležeće rodno selo, u kom je vidio svaku lipotu. „Stojim na gori i gledam krajinu pod kom su kosili nezdavno još travu. Va lipa krajina stoper je sad cvala, i voj lipoj gori korunu je dala.“ („Na našoj gori“ u »Na našoj gori«, 1981. 36. str.) Sad pedeset ljet po njegovoj smrti nam je jur potpuno svisno, da smo izgubili vridnoga človika i pravoga Hrvata. „Kad mi tukne zadnji čas, hrvatski mi je zadnji glas. Gradsko polje, Gradski klas, umrit ću kod Hrvat vaš.“ (Hrvat sam u NNG).

23. decembra na poziv dr. Franja Pajrića su u Koljnofu organizirali spomenpriredbu.

Na njegov grob su Marijana Pajrić, predsjednica Hrvatske samouprave Koljnofa, i Franjo Grubić, načelnik sela položili vijenac u znaku spominjanja. U domu kulture su se pridružili stanovnici u velikom broju, da se spomenu na prijatelja, slikara, pisca i kantora sela. Publika je suradjivala kod povidanja štoric ili događajev u vezi našega „Cape“, a Koljnofski tamburaši su muzički oblikovali svetačnost. Naravno, da bez Joske Grubića, ki je bio jedan od njegovih najboljih prijateljev, nije bilo moguće svečevati. On je živi svidok i najbolji poznavatelj „Capinih“ pjesmic. Kroz recitiranja su sudioniki iako samo na kratak čas dostali najzad koljnofskoga pjesnika. Pokidob je u adventu svaki dan bilo otvaranje oblokov, su se spomenuli Mate Šinkovića. Po razgovoru stanovnikov sela je Mate Šinković oglašbio molitvu „Andjeo gospodinov“, ku samo u ovom selu jaču ovako.

Andjeo gospodinov; snimka iz crikve u Koljnofu 2020. ljeta

2022. ljeta je bilo za Koljnofce ljubilarno ljeta, ko je završilo s 50. obljetnicom smrti Mate Šinkovića. Osnovna škola

i čuvarnica Mihovila Nakovića je lani u oktobru priredila „Nakovićevo naticanje u lipom govoru“ kade su školari nižih razredov recitirali Šinkovićeve pjesmice med kimi je jedna od najlipših napisana njegovoj ljubljenoj majki: „Najmilija i najdraža, ti si majka srcu mom. Tvoje ime drag je kamen, najdraži na svitu tom.“ (Majkin dan u NNG).

INGRID KLEMENČIĆ

Nestalo pero

INGRID KLEMENČIĆ, 2023.

Na sredini svojega plodnoga žitka,
Presenetila ga j' velika bitka,
Borba protiv hitro dolazeće bolesti,
Za ku u Božji ruka nije imao milosti.

Koljnof je izgubio zlata vridnu ličnost,
Ka je aldovala svoju aktivnu mladost,
Za hrvatski jezik i za svoje ljubljeno selo,
Na stol je položio svoje životno djelo.

Pisac, kulturni djelač i kantor sela,
Čija je kamera sve događaje zabilježila,
Neumorno je pisao hrvatske pjesmice,
Hitro ih zabilježio kot male iskrice.

Ali došao je neočekivani sudnji dan,
Za hrvatski narod nažalost prezaran.
Na Badnjak je crikva bila tužna i mirna.
Kantorsko mjesto je preuzela praznina.

Nadoknaditi ovakvu veliku ličnost,
Je za svakoga Koljnofca bila hrabrost,
U zadnjem pol stoljeću se sve preminilo,
Po njegovoj besmislenoj smrti i pero nestalo.